

KÆRLIGHEDS PRISEN

side 4

VARM VINTER

Side 16

JUL I PISSERENDEN

Nonoxynol

Glidcreme med nonoxynol-9 har været fremme en del år. Nonoxynol-9 slår både sædceller og hiv-virus ihjel, og har derfor været fast punkt på listen over sikker sex-råd.

På den anden side er det også klart, at der er bivirkninger ved stoffet, nemlig en slags "nedslidning" af slimhinderne i røven. Det opleves af nogle, som om det svider eller brænder.

Derfor er det op til dig selv at afgøre, om du vil bruge glidcreme med eller uden nonoxynol-9.

Bruger du kondomet rigtigt, er sandsynligheden for, at det springer meget lille. Og det er kun i dette sjældne tilfælde, at nonoxynol-9 kan give den ekstra sikkerhed.

Det vigtigste sikker sex-råd er at bruge kondom og vandbaseret glidcreme. Nonoxynol-9 er en mulig tilføjelse.

Nonoxynol-9 findes også i såkaldt P-skum, altså præventionskum.

Du kan bruge P-skum som "efterbehandling", hvis I har været uheldige, og kondomet er sprunget. Så kan du sprøjte P-skum op i røven og på den måde sikre dig mod hiv-smitte.

Det er særligt relevant, hvis I ved, at en af jer er hiv-smittet.

Landsforeningen uddeler gratis tuber med glidcreme. Også med nonoxynol-9 (tuber med blå skrift). Det sker i de byer, hvor der også uddeles gratis kondomer på bøssesteder og i OASE-projekter: Holbæk, Odense, Næstved, Aalborg, Århus og København.

Vil du have mere viden om sikker sex i praksis, så er der rådgivere til rådighed både i Hiv-hjælpen og på Aids-Linien.

Hiv-hjælpen har åbent hver mandag mellem kl. 19 og 21. Tlf.nr. er: 33 13 19 48.

Aids-Linien har åbent hver dag mellem 9 og 23. Tlf.nr. hertil er: 33 91 11 19.

I telefon-leksikonnet Sikker Sex-telefonen på tlf. 90 16 16 16 kan du også få alle oplysninger om sikker sex.

**Brug kondom,
når du boller.
Undgå sæd i
munden.**

Pension til hiv-smittede

Et nyt sæt retningslinier fra den Sociale Ankestyrelse er dårligt formuleret - det betyder misforståelser.

Den viser sig efter kort tid, at sagsbehandlere i nogle kommuner har brugt de nye retningslinier til at afvise pensionsansøgninger fra folk med aids.

Og det er stik mod intentionen med retningslinierne.

Generelt er der tale om lempelser i forhold til de hidtidige retningslinier, sagde Iwan Nørlov, ankechef i Ankestyrelsen ved et debatmøde i Positivgruppen på Frederiksberg. Og om en tilpasning til det, man ved om sygdommen og de deraf følgende påvirkninger af erhvervsevnen.

Iwan Nørlov fremhæver i den forbindelse, at man fremover kan operere med de to højeste satser for førtidspension - mellemste og højeste - til folk, der har mistet erhvervsevnen på grund af hiv/aids.

Men socialrådgiver i Positivgruppen, Henning Jensen siger:

- I praksis er der fare for, at flere med hiv og aids uberettiget får afslag på deres pensionansøgning. Eller at de får mellemste førtidspension, selv om de har ret til højeste.

Der er flere uheldige formuleringer i retningslinierne, der får det til at se ud som om mennesker med

hiv/aids ikke er berettiget til førtidspension overhovedet.

3 faser

Det skyldes, at billedet af hiv/aids-udviklingsforløbet er tegnet meget unuanceret i 3 faser, hvoraf kun den første fase er beskrevet i detaljer - og det er den fase, hvor man ikke er pensionsberettiget. Det hedder i retningslinierne:

"1. fase, HIV-positiv omfatter nu også den tidligt diagnosticerede AIDS i udbrud, hvor sygdommen endnu ikke har haft, eller burde have haft, erhvervsmæssige konsekvenser.

2. fase, hvor sygdommen har medført erhvervsophør samt en 3. fase, hvor almentilstanden er svært påvirket."

Hovedreglen er, at i 3. fase gives der højeste førtidspension og i 2. fase mellemste.

I 1. fase er man ikke pensionsberettiget, men det er ikke så underligt, for det handler om mennesker, der ikke fejler noget, og derfor heller ikke kan tænkes at ville søge pension, sagde Iwan Nørlov.

Men det står jo, at 1. fase også omfatter mennesker med aids-diagnosen. Så en lidt for overfladisk læsning - og måske spare-iver i forvaltningerne - har medført, at folk får at vide, de ikke kan få pension. Trods udtalt sygdom og nedsat erhvervsevne.

Virkeligheden

Lovgivningen om førtidspension handler ikke om specielle sygdomme, men alene om erhvervsevne.

Har man mistet 50 % af sin mulighed for at have et job, er man berettiget til forhøjet førtidspension (man undgår behændigt ordet "laveste"). Er ens erhvervsevne nedsat med 66 %, får man mellemste førtidspension, og er man helt ude af stand til at have job ("erhvervsevnen nedsat til det ubetydelige"), indstilles man til højeste førtidspension.

Ved debat-mødet i Positivgruppen blev Iwan Nørlov overrasket over, at høre "brugernes" halv- og heldårige erfaringer med pensions-systemet. Og han medgav, at Den

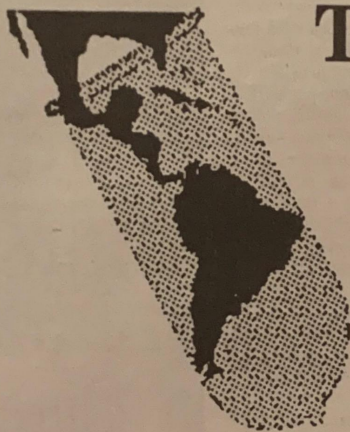
Henning Jensen, socialrådgiver i Positivgruppen. Foto: Ukendt

social Ankestyrelse må overtage at lave endnu et nyt sæt retningslinier snart.

En eventuel ankesag tager måneder, så med en sagsbehandling efter disse retningslinier kan risikere at være tilbage i situationen, hvor folk først får deres pension, de er døde, siger Henning Jensen.

Vil man søm hiv-smittede til førtidspension, er det nok en god at tale med en af socialrådgiverne der er tilknyttet hospitalerne i Positivgruppen.

PAN/Søren SA

Til kamp mod aids

En nystartet komité starter sit arbejde med et projekt rettet mod mabuche-indianerne i Chile

bestyrelse. Og det gør man ingen hemmelighed af, selv om det heller ikke er meningen, at foreningen skal være en homo-organisation.

Mange steder i Latinamerika vil myndighederne uden videre afvise en bøsse-organisation på grund af fordomme. Men man er meget velvilligt indstillet over for organisationer fra Europa, siger Ricardo.

I Latinamerika er lesbiske dobbelt undertrykt. Latinamerikanske kvinder er undertrykt i almindelighed, og homoseksuelle mænd og kvinder i særdeleshed.

Men vi håber, at lesbiske vil melde sig ind - latinamerikanere eller danskere, siger Jesper Tønnes Hansen, kasserer i Komitéen. Det er også en mulighed for latinamerikanere i Danmark for i det hele taget at samles om et stykke positivt arbejde.

Komitéen mener også, at der skal laves materiale, der henvender sig til latinamerikanere i Danmark. Altså dansk produceret materiale på spansk og portugisisk.

Landsmænd og venner

Komitéen har lavet en løbeseddel, som på henholdsvis portugisisk,

spansk og dansk opfordrer lat. amerikanere i Danmark og deres venner til at slutte op om kampen mod aids.

Alle ved, at aids spredes meget hurtigt i den 3. verdensland, først og fremmest på grund mangel på information, men ligeledes ofte af kulturelle eller politiske grunde, erklærer komitéen blandt andet.

Homoseksuelle kæmper generelt mod undertrykkelse i Latinamerika, siger Ricardo Casado-Soto. Men ikke nødvendigvis i homoseksuelle organisationer. Vi vil kæmpe mod aids i det hele taget, men vi vil også gerne gøre noget for hiv-smittede, som mange steder bliver meget dårligt behandlet.

Der er indtil videre 40-50 medlemmer i den nye komité, som holder til i Café Latino, Gothersgade 113. Cafén drives af nogle af bestyrelsesmedlemmer. Er man interesseret kan man bare dukke op, eller ringe på tlf. 33 14 27 93.

Og danskere, der læser PAN-Bladet, kan jo fortælle deres latinamerikanske venner om os, skriver Ricardo.

PAN/Søren Skov

I Chile gælder mange love fra Pinochet-styrets tid stadig, fortæller Ricardo Casado-Soto, der er formand i komitéen. For eksempel er der officielt ingen indianere i landet, og derfor bliver der ikke lavet nogen information på andre sprog end spansk, som er det officielle sprog.

Faktisk er det kun i Peru, der er et andet officielt sprog ved siden af spansk - i Brasilien portugisisk - selv om større eller mindre grupper taler deres eget sprog.

Så den nye komité hedder Den Dansk-Latinamerikanske Komité til kamp mod AIDS i Latinamerika og håber at kunne gøre en indsats ved at lave information til undertrykte grupper.

Det med 500-året for Columbus' "opdagelse" af Amerika er ikke noget vi dyrker meget, siger Jonatan Iversen, der er medicinsk konsulent i komitéens bestyrelse. Det første,

indianerne fik ud af "opdagelsen", var sygdomme. Og det samme sker faktisk stadig. Der findes stadig indianere, som ikke har mødt den hvide mand, og de får nu hiv som den første sygdom.

Det konkrete projekt for mabuche-indianerne kommer til at dreje sig om informations-materialer, undervisning og kondomer.

Men vi kan ikke nøjes at oversætte foldere, fortæller Ricardo. Mange er analfabeter - både på spansk og på deres eget sprog - så informationen skal indtales på kasette-bånd. Vi har inviteret mabuche-indianernes internationale talskvinde til Danmark for at tale med hende om projektet, da hun alligevel er i Tyskland i november.

Bøsser og lesbiske

Der er flere bøsser i komitéens

Blod, blødere og millioner

Danmarks Bløderforening vil stadig have ansvaret placeret politisk - også efter godtgørelsen er hævet til 750.000 kroner.

Oktober 1992 anmeldte Danmark Bløderforening forberedende indkomstmæssigt minister Britta Schall-Holberg og to embedsmænd til politiet for at få dem retsforfulgt efter straffelovens paragraffer 241 ("voldtægtsmænd") og 249 ("voldtægtsmænd") og 249 ("voldtægtsmænd") og 249 ("voldtægtsmænd").

Der drejer sig om de tre af de ni blødere, der blev hiv-smittede i løbet af 1985, og som nu er døde.

Sagen ligger nu hos rigsadvokaten, som venter på, at han tager stilling til, om der skal for en domstol.

Det er ikke for hverken at få en domstol eller for at få folk bag tremmer, siger Terkel Andersen, formand i Danmarks Bløderforening. Men for at få placeret ansvaret og derved forhindre, at der kommer lignende

tilfælde. Mennebre har de hiv-smittede blødere fået hver en godtgørelse. Dette beløb blev i 1987 sat til 100.000 kroner, men er blevet hævet i flere omgange, senest i 1991 efter et i forbindelse med "bløderskandalen", hvor det blev hævet op til 750.000 kroner.

Danmarks Bløderforening tager et beløb "til efterretning", i og med at man aldrig vil kunne sætte en fast pris på et menneskeliv.

89 smittede

De 89 danske blødere nåede at blive hiv-smittede i årene 1978-1987. De første i '87 udløb den sidste kompensationsperiode, der gjorde det muligt for medicinfirmaer at producere blødermedicin af ikke-testet donorblod. Af de 89 er de 23 døde.

Når så mange kunne blive smittede så hurtigt, så skyldes det, at man havde blod fra op til 5000 donorer i en "pool", når man udvinder faktorpræparater til blødere. Og da blødere ofte er i fortsat behandling over mange år, kommer de i kontakt med uhyre mange forskellige bloddonorer.

Selv få smittede donorer i en befolkning vil statistisk overføre hiv-smitte til mange blødere, fortæller Terkel Andersen. Det skete i Skotland og Norge, som var selvforførende allerede i 70'erne og havde få smittede blandt donorerne.

Sagen mod Britta

Ud over den nye retssag mod Britta Schall-Holberg kører der en sag fra 1987 mod indenrigsministeriet, Sundhedsstyrelsen, Statens Seruminstitut og Novo Nordisk om ansvar for, at 9 blødere blev hiv-smittede i 1985.

I begge retssager er det årene midt i 80'erne, der er kernepunktet.

Hiv-virus blev opdaget som årsag til sygdommen aids i 1983.

Og i efteråret samme år blev det muligt rent laboratorie-teknisk at teste hiv-test - altså påvise hiv i blodprøver.

Fra 1984 vidste man, at også danske blødere var hiv-smittede, og Danmarks Bløderforening henvendte sig første gang til indenrigs-

- Vi tager beløbet 750.000 kr. til efterretning, siger Terkel Andersen, formand for Danmarks Bløderforening. Men man kan aldrig sætte en pris på et menneskeliv. Foto: Søren Skov.

minister Britta Schall-Holberg i marts 1985.

- Britta Schall-Holberg havde næppe nogen større sympati for de grupper, der var i risiko, siger Terkel Andersen. Hun reagerede i hvert fald først, da "almindelige" mennesker blev ramt, nemlig tre trafikofre, der blev smittet ved blodtransfusion. Britta Schall-Holberg nægtede at anerkende aids idet hele taget og forstod ikke, at relativt små bevillinger kunne redde mange menneskeliv.

Hvor den konkrete skæringsdato ligger kan diskuteres, men fra 1985, mener Danmarks Bløderforening, at Britta Schall-Holberg helt klart burde have grebet ind.

- Jeg mener, det er et kvalificeret gæt, at hensynet til dansk selvfor- syning med faktorpræparater spillede en større rolle end de lægelige hensyn, siger Terkel Andersen. Et krav om varmebehandling ville have betydet en standsning af dansk produktion i en periode. Og det ville være dyrt.

Livet som bløder

- Bløderne som gruppe er ligesom bøsserne blevet mere synlige i den store del af befolkningen på grund af hiv og aids, siger Terkel Andersen. Men det har ikke været uden omkostninger. Bløderforeningen arbejder for at blødere kan leve et ligeværdigt liv i samfundet, og med aids inde i billedet er en del mennesker begyndt at reagere efter dårlige reaktionsmønstre.

Terkel Andersen tænker på, at mange mennesker har unødigt medlidenhed med blødere.

- Og medlidenhed kan vi ikke bruge til noget som helst, siger Terkel. Andre er blevet direkte bange for at være sammen med blødere eller opfatter blødere som meget skrøbelige og truede mennesker.

- Og det er jo det, vi vil fortælle, vi ikke er, siger Terkel Andersen. Vi ønsker at give et nuanceret billede af livet som bløder, som kan leve et

ersydom (hepatitis A eller B), som så at sige udelukkende rammer drenge og mænd.

- Men det er ikke alle, der har sygdommen i lige svær grad, fortæller Terkel Andersen. Cirka 2/3 har behov for faktormedicin.

Idag er risikoen for hiv-smitte via blødermedicin så minimal, som den overhovedet kan blive, når den skal produceres af donorblod. I Danmark bliver alt donorblod hiv-testet, og faktorpræparaterne varmebehandles, hvilket slår eventuel hiv-virus ihjel.

- Men der er stor interesse for nye gensplejede produkter, siger Terkel Andersen. Ikke så meget på grund af hiv-smitte, med der er flere andre smitsomme sygdomme, som kan overføres fra donorblod til blødermedicin. Senest har det været fremme, med hepatitis A.

Gensplejet faktor medicin vil ikke have forbindelse til mennesker, og derfor ikke kunne indeholde smitte.

- Disse produkter er på vej og vil være et væsentligt fremskridt, selv om de næppe gør bløderbehandlingen billigere, siger Terkel Andersen.

Aids-miljøet

I den miljø, som er opstået omkring hiv/aids, er bløderne og Danmarks

Bløderforening nok temmeligt kendt, men blandt de mange aktivister ser man normalt ikke blødere - smittede eller ikke-smittede.

- Det er rigtigt, at vi ikke er så meget kendt, siger Terkel. Der er ikke så mange blødere, og mange har ikke ekstra ressourcer til at lave frivilligt arbejde. Men Danmarks Bløderforening er med ved fællesarrangementer som World Aids Day og Fakkelloget. Tidligere var der nok også en større interesse-forskel mellem for eksempel bløderforeningen og Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske. Vi har haft meget interesse i den psyko-sociale støtte til hiv-smittede, og generel oplysning til hele befolkningen for at afslutte myter. Landsforeningen har også skullet lave kampagne rettet mod ikke-smittede bøsser. Jeg fortæller i øvrigt ikke Landsforeningen i, at man satte sig på det.

Terkel Andersen mener også, at det spiller ind, at blødere ikke ligesom bøsser og lesbiske kommer gennem en springe ud fase, som sætter mange i gang med aktivist-arbejde.

- Og så er Danmarks Bløderforening først og fremmest en patient- og handicapgruppe. Det er vores egentlige grund til at søge fælles ståsted og målsætning.

PANISøren Skov

UDEN OMSVØB

De frivillige må også sige fra

Af Lotte Henriksen, (MF) Socialdemokratiet

Det er glædeligt, at Hiv-pensionatet nu ser ud til at kunne realiseres, og at de frivillige og offentlige på den måde får gjort noget for at forbedre de hiv-smittede og aids-syges forhold.

Hiv-pensionatet er et godt eksempel på, at der kan ske en service-forbedring på service-området, når kommuner, amter og ministerier samarbejder med de frivillige foreninger.

Alt for ofte anvendes den frivillige indsats til i stedet at gennemføre besparelser. Den frivillige indsats må være et mål i sig selv og skal ikke dirigeres af kommuner, amter og statens mulighed for at føre en billigere social- og sundhedspolitik.

Mange frivillige foreninger yder i dag en enorm indsats, der bliver stadig bedre kvalificeret og professionel, men netop derfor ses den således også som et alternativ til de høje offentlige udgifter.

Det er nødvendigt, at det frivillige foreningsliv også selv sætter grænser for, hvor meget man kan overkomme og siger fra, når den faglige kvalitet eller kapacitet ikke kan følge med. Dem, der har brug for hjælp, om det så er aids-syge, udstødte narkomaner eller gamle, har krav på den bedst mulige hjælp. Men hvis ikke foreningerne engang imellem melder fra, kan risikoen blive, at de presses til at påtage sig større opgaver, samtidig med at der generelt skæres ned på den offentlige sektor på social- og sundhedsområdet.

Det er nødvendigt, at alle bidrager til at løse opgaverne, og netop Hiv-pensionatet er blevet en realitet efter både Københavns Kommune, Københavns Amt og Frederiksberg Kommune har forstået, at også de har en forpligtelse til at yde bedst mulig hjælp.

I Uden Omsvøb får personer, der ikke er Landsforeningens ansatte og ikke Landsforeningens valgte ledere mulighed for at give deres holdning til kende omkring hiv/aids spørgsmål - helst kritisk.

FINANSLOV 93

Der er formentlig et flertal i folketinget for at bevillige Landsforeningen de nødvendige midler.

Landsforeningens STOP AIDS-kampagne er betalt af det offentlige.

Frem til sidste år søgte Landsforeningen hvert halve år pengene i Sundhedsstyrelsens Aids-pulje. For 1992 var der tale om en 1-årig bevilling på Finansloven.

Men der har hvert år været en vis usikkerhed, hvad angår "næste år".

Hvad 1993 angår, skulle der dog efter alle solemerker at dømme være et flertal i folketinget, som ønsker Landsforeningens hiv/aids-arbejde fortsat på det nuværende niveau.

Socialdemokratiet stiller således et ændringsforslag til Finansloven, som tager hensyn til Landsforeningens behov.

Og de sundhedspolitiske ordførere fra henholdsvis SF og De Radikale udtaler sig positivt om forslaget.

Men endeligt er der ingenting i hus, for Finansloven er vedtaget med det socialdemokratiske ændringsforslag.

Det sker, efter de seneste meldinger samtidig med, at PAN-Bladet bliver trykt.

SWEET CHARITY

STOP AIDS-kampagnens frivillige aktivister er alle blevet inviteret til fest den 4. december.

Alle sejler bliver sat til, og deltagerne kan se frem til et flot program, herunder Landsforeningsansatte der folder sig ud på scenen. Men der er også udsigt til *surprise guest stars*.

Titlen *Sweet Charity* lægger op til stilen ved amerikanske velgørenheds-middage til 1000 dollars per kuvert - og er man ikke inviteret, kan man roligt være misundelig.

VACCINE I ÅRHUS

Nu er forsøgs-protokollen til det første danske vaccine-forsøg indsendt til godkendelse hos Sundhedsstyrelsen og Etisk Komité efter mange forsinkelser. Det er et forsøg, som foregår i samarbejde mellem USA, det østrigske medicinalfirma *Immunogen* og en række aids-centre i Europa - heriblandt Marselisborg Hospital i Århus. Formålet er at undersøge, om en vaccine kan fastholde eller endog forbedre immunforsvaret hos hiv-smittede.

Vi har desværre kun fået stillet 12 pladser til rådighed i dette forsøg, siger professor Finn Black fra Marselisborg til PAN-Bladet. Det betyder, at vi kun kan tilbyde ialt 12 hiv-smittede at være med. De vil blive udvalgt i den kommende tid - og der vil kunne deltage hiv-smittede med et cd4-celletal helt ned til 200. Det er en ændring i forhold til tidligere udmeldinger, hvor det hed, at det kun var hiv-smittede over 500 i cd4-celletal, der kunne deltage.

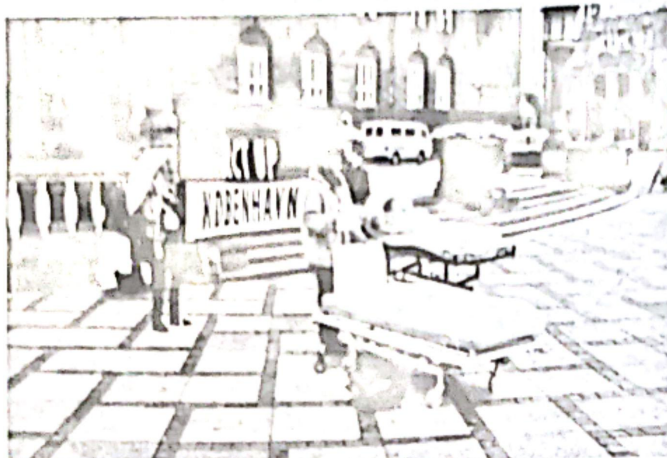

Foto: Søren Skov.

JA FRA KØBENHAVN!

Den 2. november demonstrerede folk fra ACT UP, København foran

Københavns Rådhus.

Det foregik omkring to hospitalssenge. Den ene symboliserede de hospitalspladser til mere end 4000 kroner i døgnet, aids-patienterne bruger nu, selv om de ikke har behov for hospitalsbehandling.

Den anden seng stod tom - også symbolisk - og forestillede en af de 10 pladser i Hiv-pensionatet, som er budgetteret til at koste ca. 800 kroner i døgnet.

Senere besluttede Københavns Kommune så sig så for at sige ja til at støtte HIV-pensionatet økonomisk.

Støtten sker ved, at kommunen "køber" 3 af de ialt 10 pladser.

Hermed skulle alle brikker være faldet på plads. Såvel Københavns Amt som Frederiksberg Kommune har tidligere givet tilsagn om støtte, hvis Københavns Kommune også indgår i finansieringen. Og man forventer også velvilje fra henholdsvis social- og sundhedsministeriet. Det forhenværende plejehjem *Mariannei Valby* står klart til at blive sat i stand og åbne som HIV-pensionat i løbet af de første måneder i 1993.

MANDEN FRA HAITI

Sagen mod den 34-årige mand fra Haiti fortsætter.

Han er anklaget for at have udøvet vold mod kvinder ved at dyrke usikker sex med dem - på et tidspunkt, hvor han efter anklagerens mening vidste, at han var hiv-smittet.

Ingen af de kvinder, der har henvendt sig til politiet, er smittede.

Efter den store tur gennem landets formiddags-aviser er det kommet frem, at den 34-årige imidlertid fik besked om sin hiv-status i 1985 på Marselisborg Hospital. Dengang talte han kun meget dårligt dansk og engelsk.

Han er nu løsladt fra varetagtsfængslingen, mens han venter på den konkrete retssag. Dommeren mente ikke, han længere kunne være i tvivl om, hvorvidt han er hiv-smittet, og mente derfor - meget rimeligt - at den 34-årige ville bruge kondom fremover.

To nederlag

Politiet og anklagemyndigheden ville have udleveret journaler fra Marselisborg Hospital. Vel-sagten for at se, om manden fra Haiti var nærv

som sex-partner af hiv-smittede, som ikke selv henvendte sig til politiet.

Men det lykkedes ikke.

Siden har det også ryddet firsiderne, at den 34-årige ville have sit pas udleveret, og at han eventuelt ville tage til USA til sin familie. Men passet ligger stadig hos myndighederne, og han kan altså ikke forlade Danmark.

I øvrigt ville han nok have svært ved at komme ind i USA for en længere tid, da de amerikanske indrejse-restriktioner mod hiv-smittede stadig gælder - trods mange protester.

Ekstra Bladet

Sagen fik som bekendt kraftig omtale, da Ekstra Bladet brød rettens navne-forbud.

Der bliver nu rejst sag mod Ekstra Bladet, selv om navne-forbuddet blev hævet inden for et halvt døgn efter, at Ekstra Bladet havde bragt navn, adresse og ikke mindst billede.

Tidligere har man ment, at det ville være for absurd at rejse denne sag, men det sker alligevel.

STIL IND PÅ STATIONEN

Siden den 29. oktober har folk i Århus-området kunnet høre udsendelsen *Hiv, Håb og Kærlighed* på lokalradioen *Det Åbne Båndværksted*. Udsendelsen kommer til at handle om alle sider af hiv og aids: sikker sex, forskning, medicin og psykosociale tilbud.

Programmet består dels af stof fra STOP AIDS-kampagnens Radio Rosa-udsendelse, og dels af lokale indslag: interview, reportager og tilbud fra hiv/aids-organisationer som Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske og AktHIVhuset.

Udsendelsen bringes hver anden torsdag (lige uger) klokken 20-21. I julemåneden er det således første gang den 10. december.

Alt efter hvor i Århus, man bor er sendefrekvenserne, som følger:

Århus Nord: 106,7. Århus Vest: 92,2. Århus Syd: 89,5. Århus Midt: 98,7. Stofa: 100,75. Jysk Tlf: 100,2.

KINESERIER

De danske aids-læger tager afstand fra en kinesisk urtemedicin, der lanceres som et mid

del mod aids. Det handler om urte kapsler til ca. kr. 250 pr. stk., som sælgeren anbefaler hiv-smittede at tage i tre måneder, hvilket giver en samlet pris på 25.000 kr.

På Hvidovre Hospital har kapslerne været laboratorie-testet.

- Vi kunne ikke finde spor af bevis for de påståede helbredende virkninger, så vi har droppet det igen, og man skal absolut ikke udnævne produktet til et nyt vidundermiddel mod aids, sagde overlæge Jens-Ole Nielsen fra Hvidovre i Berlingske Tidende den 15. november.

PYNT TIL REVERSET

I løbet af december måned kommer STOP AIDS-kampagnens jule-hilsen med posten til Landsforeningens medlemmer.

I år er der tale om revers-nåle - ellers "pins". I forskellige udgaver gør de enkelt tegnede nåle opmærksom på, at bæreren er til sikker sex - og gerne vil være med til at udbrede budskabet.

- Der bliver 8 forskellige, og de bliver blandet, så medlemmerne ikke får den samme alle sammen, siger kampagne-sekretær Mogens Caprani. Så måske bliver der tale om et samlerobjekt, hvem ved?

PAN-Bladet

33 11 19 61

FRISOR
313Δ
KNABROSTRÆDE 15
33 15 10 51

HIV-BASIS

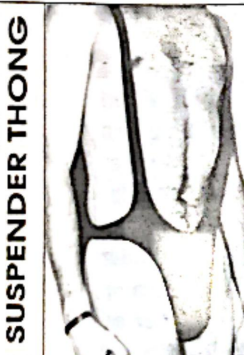
En foredragsrække over 6 tirsdage for ALLE der ønsker mere dybdegående oplysninger om:

hiv og aids, følgerne for berørte og for netværk omkring mennesker med hiv og aids. Foredragsrækken starter den 23. februar.

Yderligere oplysninger fås ved at kontakte:

Aftenskolen for Bøsser og Lesbiske
tlf: 33 13 19 48.

Du kan også få tilsendt et program.

SUSPENDER THONG
Exportpris SEK 162,-/st
Detta högklassiga plagg är tillverkat av 85% nylon och 15% lycra.
Postens avgifter för postförsändelse tillkommer.
Midjestorlek: Small 28-30", Medium 31-32", Large 33-36".
Färg: Svart, Antracit, Violett, Röd, Gul, Grön, Blå, Rosa, Svart.
Härmed beställas:
Namn:
Adress:
Postadress:

Hiv i Café Adagio

Rømersgade 11 var i sidste måned rammen om et arrangement til fordel for HIV-huset og Café Knud i Skindergade 26.

Arrangementet var en cabaret med mange dejlige kunstnere, der optrådte med deres speciale: sang, digte, oplæsning etc. Det hele foregik i en atmosfære, der sydede af den danske råhygge. Alle de tilstedeværende havde en aften, der virkelig gav en lørdag aften noget specielt.

Rødvinen og de små lune retter gav præg af parissk sommerdyl, og de ca. 150 tilhørere var vidner til en aften, der ikke kan sammenlignes med noget andet i det københavnske natliv. Diskoteker og diverse rocksteder kan for min skyld godt lukke til fordel for en aften af denne karakter.

Her var der virkelig miljø og nimbus på drengen, og hvis man da ellers kunne banke ind i folk, at levende mennesker og deres musik er bedre end dåsemusik, og lade dem få en chance for at høre det, tror jeg mange ville vælge den form for underholdning i stedet.

Et rigtig godt initiativ som oven i købet tjener et godt formål. Fortsæt med det.

Kim Larsen

Situation fra støttearrangementet på Adagio. Foto: Kim Larsen

læste sider sidder man, som udsprunget bøsse, og nikker genkendende til mange situationer. Frederik har således Per med hjem til forældrene, og ganske typisk, er det Frederik som er dårligst tilpas ved besøget i den dybt heteroseksualiserede danske råhygge.

Episoden hvor Frederik har sin første seksuelle kontakt, forøvrigt ved at ringe til 159, kan også bringe minder om hos mange bøsser.

Sagt med det samme, Curt Lindstrøm har ingen ambitioner om at være litterær. Men til gengæld lykkes det at skrive en sympatisk historie om en ung mand, der begynder med at spørge sig selv, hvorfor netop han

Digte

Speciel fangst

Ud fra en rationel betragtning forekommer det uhensigtsmæssigt, at et lille og forholdsvis homogent folk som det norske har to officielle sprog. Men at skrive på nynorsk som denne forfatter er ikke blot at tage stilling til sproglige forhold i fædrelandet. Det er udtryk for grundlæggende kulturpolitiske og nationale synspunkter.

Øystein S. Zeiner er uddannet inden for litteraturvidenskab. Det præger i høj grad hans digte, der tynges af litterære associationer. Han debuterer her som lyriker med et omfangsrigt værk, delt op i fire afsnit, der skal udtrykke et udviklingsforløb frem mod en erkendelse af bøsseidentiteten og synligheden. Der er f.eks. hyldestidte til Herman Bang, Marcel Proust, Virginia Woolf og Christian Kampmann - yderst traditionelt, ikke sandt? Tilmed er der små fotos af koryfæerne! Alle digtene er skrevet i korte, urimede strofer, stilen nærmer sig indimellem det telegramagtige. Gentagelser og parallelkonstruktioner giver en monoton, som måske et et bevidst stilistisk virkemiddel:

"mann og mann
og mann mellom
det kan være
livet selv om
jeg är vacker
jeg är ung
sjung av hjärtat
sjung"

(side 151/152)

Forbruget af floskler og fraser synes mig urimeligt stort. Og jeg kan simpelt hen ikke klare banaliteter

som kravet om, at de elsker må opfinde et kærlighedsord det postuleres på side 179, citat fra Jens Eisehards *K. natten*. Man får sine bange allerede ved at læse et af flere dagbogsnotater fra 1991 vendt som bogens motto:

"...Det ein ikkje kan sei ikkje forteisat - men skriva - Der för en djævel i mig, læste mottoet: God han dog forsøgt at sige "det" i stedet skrive(!) opleves afsløring den "frygtelige" sandhed vi således af en intellektuel tredive år i nutidens Norge blemmer med forældrene og meraterne ved at være "jens de famlende forsøg på afklar den seksuelle præference, s heden, skuffelser ved de første eller erfaringer - almene pro stillinger, der jo ikke nødven gør en bøsse til digter.

Det, jeg savner, er primær teriske kvaliteter. Både i tema sprog minder denne samling om oprigtige amatørord, trykt i *Bladet* for 10-15 år siden! Det mig, at et anerkendt forlag ild ydet kompetent konsulentb Samlingen ville have vundet deligt ved en opstramning kassation af op mod halvdelen digtene. 193 sider med få færre variationer - det er su hen FOR MEGET!

Svend Søders

Øystein S. Zeiner:
Fange. Fange i flukta.
Aschehoug

Ungdomsroman

God brugsbog

Den 18-årige Frederik er sprunget ud som bøsse, og har nu fundet sig til rette i miljøet og sammen med sin kæreste, den 28-årige Per. Men hvordan skete det, og har det været helt problemfrit?

Det er emnet for Curt Lindstrøms seneste ungdomsbog, *Det svære spring*.

Her oplever Frederik forelskelsen i en klassekammerat, problemer i skolen og med forældrene, han besøger Pan-Café og Amigo Sauna. Og han får sandedig også foden indenfor i Ungdomsgruppen.

På vejen igennem de 118 hurtig

er bøsse, men ender med at være glad for sig selv og sin seksualitet.

Curt Lindstrøm skal have tak for endnu en gang at have lavet en brugsbog for unge bøsser. Thi den kan være en stor hjælp i og for spring-ud fasen. Så nu kan vi bare vente på, at unge lesbiske får en brugsbog. For den savnes endnu mere.

Peter Bryld

Curt Lindstrøm
Det svære spring,
CDR-Forlag, 1992

INDEFRA

En, to, mange

Vi har tidligere i denne spalte været inde på, om det nu kan være rigtigt, at PAN-Bladet fylder 40 år i 1993. Ja, der er ganske vist, men der er ikke noget at sige til, at vore mere opmærksomme læsere er forvandlede, for årgangsspejlet på forsiden af bladet nærmest ikke "39. årgang", står der. Og det kan ikke passe med at vi udsender årgang nr. 41 næste år - og dermed fylder 40.

Forløbet er uendeligt den måde, at PAN-Bladet i år 1993 udsender uden trykt angivelse af årgang. Da redaktionen så i 1982 gik over til tabloidformat og samtidig startede med årgangsspejle på ny, talte de titlen forkert. I hvert fald angav de årgangen som 28. årgang i stedet for 29. årgang. Og siden har skiftende redaktioner år efter år fulgt uregelmæssigt.

Derfor vil vi rette op på fra og med første nummer i 1993, selvom det betyder, at der aldrig vil komme nogen officiel 40. årgang.

Men hvorfor alting er vil vi altid figure bladet næste år. Men også i gang med at planlægge en udstilling, og vi har netop fået udsagn om, at vi kan præsentere udstillingen i Sølvstue København Rådhus.

Plasme for 1993 afhænger uendeligt i høj grad af økonomi og arbejdskraft. Der er allerede flere, som har meldt sig til at give en hånd med, men vi vil gerne have fat i endnu flere, så udstillingen kan blive rigtig flot.

Vi vil også gerne i kontakt med folk, som var med i foreningen i "gamle dage" og som kan rådgive os med hensyn til de lærer, der var vigtige deltagere, som i hjælpe os med at finde relevante tekster i gamle PAN-Blade.

Ved da, hvordan man holder om seks, læstift og hammer, og hvor kan du høre med en lys ide i ny og næ? Så ring eller skriv til PAN-Bladet.

PANI-LP

KOMMENTAR

Hiv, håb - og bøsser.

Også i 1992 blev der afholdt en række konferencer om hiv/aids. Desværre bringer de intet epokegørende nyt i forskernes kæmpe med døden for at lade sig ens glade. Mange små skridt er blevet taget i retning mod det svage lys, der kan skimtes for enden af den lange, mørke tunnel, men det afgørende gennembrud i forskningen lader vente på sig.

Og mens vi venter, lever - og overlever, skal det igen understreges, at det er af afgørende betydning, at vi fastholder og styrker de grundlæggende principper for den danske hiv/aids-politik og forsøger at løfte disse op på internationalt plan: "...at indsatsen på hiv/aids-området skal bygge på frivillighed, anonymitet, åben, direkte og ærlig information, den enkeltes tryghed ved at henvende sig til sundhedsmyndighederne samt ønsket om at undgå enhver form for diskrimination".

Ligesom i epidemiens første år er det herhjemme stadig bøsserne, der i dag - 11 år efter - udgør langt den største del af dem, som får aids-diagnosen. At det forholder sig sådan, skyldes bl.a., at mange af de homoseksuelle mænd mænd, der får aids i dag, blev smittet med hiv for 7-9 år siden, før de store informationskampagner var blevet gennemført.

Da hiv/aids blev en uhyggelig realitet i starten af 80'erne, var det livsnødvendigt med nytænkning. En ny sygdom som kunne overføres seksuelt, og som især ramte bøsser. Her slog de hævdede sundhedspolitiske principper ikke til. Der måtte indgås nye, utraditionelle og uvurderlige samarbejdsrelationer:

Sundhedsstyrelsen, Statens Seruminstitut, hospitalslæger/forskere og bøssernes egen organisation, Landsforeningen for bøsser og lesbiske satte sig "omkring bordet" for sammen at udarbejde de nødvendige strategier i kampen mod hiv/aids.

Lige siden har vi bøsser selv været en del af løsningen på hiv-epidemien. Ikke bare med uddannelse og tilrettelæggelse af smittebekæmpende oplysnings- og informationskampagner, men så sandelig også på det psykosociale område, når vore kærestes eller venner bliver smittede, syge og måske dør, og når vi giver hinanden den nødvendige støtte, omsorg og hjælp.

Vi har som bøsser al mulig grund til at være stolte af vores ansvarlige måde at tackle denne infame sygdom på. Alting viser, at vores indsats har hjulpet og hjælper. "Sikker Sex" er blevet en integreret del af vores liv - og den kærlige omsorg for hinanden viser vi hele tiden - mens vi venter, lever og overlever.

Bent Hansen Sekretariatsleder i
Landsforeningen for bøsser og lesbiske.

NEKROLOGER

Mindeord for Positivgruppens formand Carsten Plum

Carsten er død.

Carsten fik den store begravelse, han havde ønsket. Hans omfattende engagement i hiv/aids-sagen gav ham mange venner og mange bekendtskaber, som denne dag helt tydeligt ønskede at vise Carsten den sidste respekt.

Carsten var utrolig aktiv i Positivgruppen husker vi hans engagement helt fra starten. Næppe var han blevet medlem, før han var dybt involveret i planlægningen og gennemførelsen af et landsdækkende hiv-seminar. Sådan var Carsten!

Carsten var en personlighed, der satte sig spor. Når Bo-projektets Hiv-pensionist netop i disse dage tegner til at blive en realitet, kan man ikke undgå at se det som en sidste hilsen til Carsten fra et af de projekter, som stod hans hjerte allermestst. Forhåbentlig vil Carstens andet hjertebrun, Hiv-højskolen gå samme lykkelige skæbne i møde inden alt for længe.

Lige til det sidste havde Carsten en finger med i spillet. Han gav ikke op. Carsten kæmpede indtil for at bedre vilkårene for hiv-smittede og var selvfølgelig at finde blandt dem, der fik etableret en brugergruppe på Hvidovre Hospital.

Ved Carstens død har Positivgruppen, Aids-Linien, Bo-projektet, Hiv-højskolen og alle hiv-smittede mistet en frontkæmper. Det vil kunne mærkes.

Kristian Sønderkov,
næstformand i Positivgruppen

Erik Harrison in memoriam

Erik Harrison i Bergen døde i slutningen af oktober måned 1992 i en alder af kun 61 år. Erik var blandt de første i Norge til at få foretaget en HIV-test i starten af 1980'erne, og han var HIV positiv og derefter seksuelt afhængende. Da jeg i 1988 var sammen med ham til homoseksuelle frigørelsesvecka i Stockholm, måtte han rejse tidligere hjem; han havde fået AIDS i udbrud. Han gode humor og sin aktivitetsstrang bevarer han imidlertid til det sidste, og han var hvert år med til ILGA-konference rundt om i verden, også i år. På disse møder vil mange have mødt ham.

Erik var englænder af fødsel. Han var levende interesseret i film, men efter at være blevet arbejdsløs i den biograf, hvor han arbejdede, emigrerede han i begyndelsen af 1960'erne til Norge, Bergen, hvor han var agent for et engelsk rejsebureau.

I Bergen var Erik aktiv i bøssebevægelsen. Han var i mange år sekretær i det norske Forbundet af 1948's Bergensafdeling, men blev afskediget efter nogen skærmydsler, som der har været så mange af i det Norske Forbundet.

Det var Erik, der var hoveddriften ved oprettelsen af Bergen Gay Radio, og på denne bøsseradio arbejdede han indtil sin død. Det var som Radio Rosa medarbejder, jeg lærte Erik at kende i midten af 1980'erne, og han var en flittig meddeler til min diskografi over bøsse/lesbisk musik. Når Erik kom til København, boede han altid hos mig.

Nu er Erik gået bort. Han var et ensomt, men arbejdsomt menneske, der i høj grad ydede sit i den homoseksuelle frigørelses sag. Æret være hans minde.

Erik Christophersen

Lokalbladernes fremtid

Af PAN-bladet nr. 8/1992 fremgår det, at der på sidste SamSnak-møde i Ålborg er opnået enighed om, at de forskellige lokalafdelingers bestyrelser skal arbejde henimod, at de lokale medlemsblade skal indarbejdes i PAN-bladet. (Som det er tilfældet med Københavns Nyt). En sådan ændring vil ifølge SamSnak-mødets deltagere kunne betyde, at PAN-bladet vil fremstå endnu mere som et medlemsblad.

Jeg er ikke sikker på, at en sammensmeltning af samtlige lokalafdelingers informationer og artikler m.m. vil være nogen fordel for hverken lokalafdelingerne eller PAN-bladet. For mig at se, vil det betyde et megatungt blad fyldt med indkaldelser til medlemsmøder, referater, annoncering af fester o.l. fordelt på efterhånden mange lokalafdelinger, og meget af det vil være irrelevant for størstedelen af læserne. PAN-bladet vil

derved først miste sin værdi som Landsforeningens medlemsblad og abonnementsblad, hvori der gerne skulle være overvægt af debatskabende og samfundsorienteret og landsdækkende interesse.

Tilbage til de nuværende lokale medlemsblade. Men jeg, at disse giver lokalafdelingerne medlemmer, læsere og redaktioner mulighed for at formidle informationen om tanker og visioner og skabe debat, og jeg føler mig overbevist om, at jo tættere medlemmerne er på deres medlemsblad, oftere vil det blive brugt. Jeg mener derfor, at et landsdækkende PAN-blad sammen med selvstændige lokale medlemsblade er en god kombination, som vi bør beholde. Hvad mener I om det?

Finn Lyng
(redaktionsmedlem ved høringsudvalget)

PAN-Bladet svarer

PAN-Bladet mener ikke, at lokalstoffet skal indarbejdes i bladet, men at stoffet skal samles i en selvstændig avis med særskilt layout.

At lokalstof ikke er interessant er noget af en påstand, ofte i den lokale debat nye udviklinger i homoseksualitet spores først. Den kreative debat ligger som regel i store udviklingsforløb.

Sådan men ikke mindst. Lokale initiativer bliver forbudt ikke tidligere af at være landskendte.

Lange

Farlig leg med TV

Tv 2-journalisten, Thomas Heurten ringede til PAF, for at om der er en der kan hjælpe ham, med at lave en TV-reportage om PAF sender undertegnede Thomas's tilf. nummer.

Jeg ringer til ham, og vi aftalte at jeg skulle være i programmet "Trækker drenge". Men det blev jeg ikke, blev jeg fremstillet som trækkerdreng.

Det er da klart at man bliver fremstillet som trækkerdreng når man har haft tilknytning til miljøet igennem 13-14 år. Du skal ikke tro du er noget hvis du ikke har en uddannelse inden for det sociale system. Man bliver accepteret som "frivillig arbejder".

Man skal nok komme ned med hovedet, det skal de professionelle nok sørge for.

Derfor kan jeg selvfølgelig godt forstå, at der ikke er social ansat der turde, det gælder nemlig om at holde tæten, og som handler er det endnu sværere, for man er borte af pletter på sit pære ry.

Og det var jo netop det der skete med mig, men jeg lader ikke skræmme af pressen eller TV2. Jeg vil stadig kæmpe at trækkerdrengene kan få et værested, hvor de kan gøre den følelse, at de er en del af samfundet.

Men hvad sker der idag, jo man tilbyder dem pensioner har de fået den nye titel som pensionister og er en del af det integrerede samfund.

Er det virkelig det eneste man kan gøre, hvis ja, så er det vej endnu.

Jeg vil gerne opfordre flere til at hjælpe disse fyre, se man risikere at blive hængt ud som jeg er blevet.

Allan M.
frivillig arbejder for mandlig prostitute

Svar på anmeldelse af
Ingen Drøm For Stor

Uha, det var vist en hurtig-læser, der i sidste nummer af bladet var sat til at skøjte hen over min nye roman Ingen For Stor. Karnevalgruppen holder pludselig til på Chris - men det står der intet om i bogen. Roman personerne skudt for at have nok i deres egen politiske navle, skønt en pointe, at fortælleren vil gøre sig fri til slut og længe noget autentisk i det kommercielle flow; et engagement omverden. Denne understøtning af længsel formuleres eks på side 99 og 100.

Milton Sørensen kalder romanen en synopsis og det er værre. I information skriver kritikeren Ejgil Søholm (20): "Jeg fornemmer at Skovbo har været over sit manus n gange for at skrive det ned til den enkelthed; der lade væsentlige vibrere mellem ordene."

Men hvem er denne Milton Sørensen? Det huskes at, hvordan han i politikkens totalt nedgjorde en del af Chris Kampmanns forfatterskab, der handler om at finde en ide som menneske og homoseksuel. Synspunktet synes at være at skriver man åbent om disse ting, så fordufter spænding kvaliteten fuldstændig fra ens tekst. men jeg synes Fornemmelser og Kampmann-bøger i samme stil er værdi - og jeg hører hele tiden, hvor meget de har betydet folk.

Milton Sørensens udgangspunkt er en uægtelig problem for en reporter, der vil anfælde bøger i netop PAN-Bladet.

Karsten S.

MAND OG MAND IMELLEM

STOP
AIDS

HVIS DU OGSÅ ER TIL FYRE
HUSK KONDOMERNE

LAYOUT: CARPANI/INDGAARD
FOTO: ROBIN SKODLBERG

LANDSFORENINGEN FOR BØSSER OG LESBISKE

33 13 19

TRANKOLEN FOR BØSSER OG LESBISKE: Åben kl. 16-18, tors. kl. 19-21.

TRANKOLEN Støtte til seksuelle asylansøgere. Hver mand kl. 19-21. 31 59 36 79

TRANKOLEN-INTRODUKTION FOR LESBISKE: Bliver introduktion og efterfølgende er der mulighed for mange forskellige aktiviteter. Send dit navn til: Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN-INTRODUKTION FOR LESBISKE: Bliver introduktion og efterfølgende er der mulighed for mange forskellige aktiviteter. Send dit navn til: Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN-INTRODUKTION FOR LESBISKE: Bliver introduktion og efterfølgende er der mulighed for mange forskellige aktiviteter. Send dit navn til: Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

NÆSTVED

Y LBL-NÆSTVED (Lokalgruppe under LBL Nordvestsjælland)

ADRESSE: LBL Næstved, Postboks 481, 4700 Næstved

KONTORTID: Tors. 20-22, Grønnegades Kaserne, Bygn. 1, lokale 103, Grønnegade 10, 4700 Næstved. Tlf. 53 73 53 48

GÅ-UD-GRUPPEN: Træffes lørdag kl. 20-22 på tlf. 53 73 53 48

RÅDGIVNING: Tors. 20-22, tlf. 53 73 53 48, Grønnegades Kaserne, Bygn. 1, lokale 103, Grønnegade 10, 4700 Næstved

CAFÉ: Tirs. i lige uger kl. 19-22, Grønnegades Kaserne, Bygn. D, lokale 119, Grønnegade 10, 4700 Næstved

ROSKILDE

TRIANGLEN

Forening for bøsser og lesbiske i Roskilde. Åbent hver tors. kl. 18-21, i uge 16-17. Tors. kl. 18-21, i uge 16-17. Tors. kl. 18-21, i uge 16-17. Tors. kl. 18-21, i uge 16-17.

MØDEPLAN FOR

NOVED- & A/S:

BESTYRELSEN I LBL:

lørdag d. 30 i Kolding
søndag d. 31 i Kolding

lørdag d. 6 i København
søndag d. 7 i København

lørdag d. 3 i København
søndag d. 4 i København

Landsmøde i Århus:

lørdag d. 15, søndag d. 16

PAN BLADET FOR BØSSER OG LESBISKE

PAN-Bladet er medlem af Landforeningen for Bøsser og Lesbiske (L.B.L.) Forbundet af 1948. PAN-Bladet udkommer 10 gange årligt og udgives af Adressen. PAN-Bladet udkommer 10 gange årligt og udgives af Adressen. PAN-Bladet udkommer 10 gange årligt og udgives af Adressen.

REDAKTIONEN

Helle von Ahrens, Frank Borchert, Jørgen Figueredo, Jørgen Hansen, Sven Harhoff, Ingrid Henningsen, Mark Løwng, Kasper Lyhne, Steffen Møllerberg, Kathrine Nielsen, Lene Nielsen, Knud Jensen, Marianne Staugaard, Kim Thomsen, Kathrine Tringsted, Freda Willund, Michael T. Andersen, Fast fotograf, skribent, fotograf, København: Kim Larsen, Søren Larsen, Vibeke Nissen, Århus: Susan Peters, Odense: Jørgen Jacobsen

Ansvar: med Inge-Lise Paulsen, træffet mand kl. 13-16, onsd. kl. 13-16, kl. 33 11 19 61

Produktionsmedarbejder Henrik Langkilde

Redaktionsansvar: træffet Hver mand kl. 19-20 på ca. 22.00 på tlf. 33 11 19 61

Red. lokaler: Berghuset th. for caten, Knabrostræde 3B, 4 sal

Aids-info medarbejder: Søren Skov, tlf. 33 13 19 48

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

HIV-DANMARK

Landforening for HIV smittede, deres pårørende og deres foreninger. Vingaardsstr. 22, 4. tv. 1070 Kbh. K. Giro 7 77 05 68. Tlf. 33 32 58 68. For manden træffes ons. kl. 19-21

HIV I KIRKEN

Gruppe af mennesker, som har HIV/AIDS inde på livet. Mødes i Café Knud, Skindergade 26, kl. 19-20. 1. og 3. tirs. i mid. Telefonrådgivning mand. 20-22. 3332 5868

NAVNE-PROJEKTET

Skindergade 26, 1156 København K. 33 32 58 61 (tors. 19-22) + Aktivhuset, Århus formand: Jørgen Nielsen

PERSON-RÅDGIVNING

M/K-GRUPPEN: Rådgivning for heteroseksuelle hiv-smittede. Tlf. 33 32 58 68

HIV-HJÆLPEN: yder telefonisk og personlig rådgivning vedr. hiv og aids til bøsser og andre mænd, der har sex med mænd. Telefonisk rådgivning og tidsbestilling ma. 17-21 og tors. 11-15, personlig rådgivning ma. 19-21 og efter aftale; du kan også få besøg hjemme eller på hospitalet. Tlf. 33131948, Knabrostræde 3, forhuset 1.sal, 1210 Kbh. K.

RUDOLPH BERGHS HOSPITAL, Kbh.s kønssygdomsklinik, Tietgensgade 31, 1704

POSITIV-GRUPPER

KØBENHAVN: Bøsser og biseksuelle mænd, som er hiv-smittede. Man-fre. kl. 19-23. Tlf. 38 33 32 44. P.O. box 159, 2000 Frederiksberg. Uge hv. positive i Positivgruppen mødes hver 2. og 4. mand i mid.

ÅRHS-HIV-gruppen, Vestergade 48 i 8000 Århus C. Tlf. 86124313 (tirs. ml. 19-22) HivCafé for alle smittede hver tirs. kl. 19-22. Åben café: ons. 19-22

VESTJYLLAND: Tlf. 86 60 17 00, ons. og søn. 19-22

ODENSE: postboks 1231, 5100 Odense C. tlf. 6590 6072. Møde hver anden tirsdag. Ring først.

ESBJERG: Bøsser og biseksuelle mænd, som er hiv-smittede. Man. kl. 18-22. 75 12 66 53

ÅRHS: Pårørendegruppen Aktivhuset Vestergade 48 i 8000 Århus C. Møde 1. og 3. tors. i mid. kl. 19-20. 22. Heteroseksuelle par 2 tors. i mid.

ODENSE: Skt. Anne Plads 2, 5000 Odense C. Tlf. 65 91 11 19 (hverd. indtl. kl. 17)

TELEFON-AVISER

HIV-TLF-AVISEN: Tlf. 33 91 19 48. Nyheder og kommentarer. Producent af Landforening for bøsser og lesbiske

SIKKER SEX TLF: Telefon-service på 90 16 16 16 (1,50 kr. pr. minut)

FARSI: Tlf. 33 91 10 37

URDU: Tlf. 33 91 10 38

ARABISK: Tlf. 33 91 10 70

TYRKISK: Tlf. 33 91 10 80

Deadline: Se side 2

PANs redaktion er en kollektiv arbejdsgruppe af bøsser og lesbiske, som er medlemmer af LBL, og som regelmæssigt giver tid og arbejdskraft til udgivelsen af PAN.

Redaktionen, aids informationsmedarbejderen og produktionsmedarbejderen er ansatte medarbejdere, mens redaktionen er selvoplysende og ulønnet. Dog skal redaktionen samfinansiere godkendelse af LBLs hovedbestyrelse. Ansvar for indholdet af PAN er alene redaktionen.

Ledelsen skrives fortrinsvis af LBLs for- eller næstformand/ kvinde. Redaktionen standpunkt er underskrevet PAN/indtægter.

Annoncering i PAN betyder ikke, at redaktionen eller LBL anerkender annonceren eller på nogen måde indestår for annoncerens indhold.

Redaktionen tillægger det væsentligste betydning, at artikler trykkes med forfatterens fulde navn. Det vil dog ikke have indflydelse på evt. optagelse i bladet.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for indsendte artikler, illustrationer eller andet som tilsendes uopfordret. Man bør gøre redaktionen opmærksom på, hvis det indsendte materiale ønskes retur.

Adresse: PAN-Bladet, LBL, Forbundet af 1948, postboks 1023, 1007 Kbh. K.

Abonnement: Institutioner og biblioteker: kr. 300 (Danmark), kr. 250 (udland). Private kr. 375.

Annoncer i PAN: Kommersielle annoncer koster 4,75 + moms pr. spaltecentimeter.

Annoncering: Trine Dami Kalliomäki, tlf. indt. mand. 9-12 på 33 11 19 61. Privat 31 49 04 98.

Tryk: Sankt Annæ Tryk.

Sets: Panik Sats.

Distribution: Lokalfordeling og redaktionen.

ISSN: 0902-347X

Udgiver: Aktieselskabet PAN a/s, Knabrostræde 3, Postboks 1023, 1007 Kbh. K.

Eftertryk uden skriftlig tilladelse fra redaktionen er ikke tilladt. Undtaget herfra er uddrag til brug for omtale og anmeldelse af bladet, PAN-Bladet er et månedsskrift, som udkommer 10 gange om året.

Oplag: 9000.

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79

TRANKOLEN

TRANKOLEN kl. 19-21 i Knabrostræde 3, porten th.

RÅDGIVNING: Telefonisk eller personlig rådgivning. Hver tors. kl. 18-20 Knabrostræde 3 el. 33 13 19 45

PAN CAFE: Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. 33 11 37 84. Åbningstider: mand. sønd. kl. 13-18

PAN-DISCO: Åbent. Søn. kl. 22-03, ons. tors. kl. 22-04, fre. kl. 22-05, lør. kl. 22-06. Tors. efter kl. 21 er café og disco forbeholdt kvinder.

PAN 2: Tors. kl. 21-04, kun for bøsser, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven. I lørdag kl. 22-05, kun for lesbiske, indg. i gaven.

TRANKOLEN: Volleyball, tennis, rowing, m.m. Trankolen, 31 59 36 79